ORĘDOWNIK
POWIATU BYDGOSKIEGO

Orędownik powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 gr za miejsce 1-łam. milimetr. szer. 36 mm. — Administracja: Bydgoszcz, Dr. Emila Warmińskiego 13 — Tel. 1251

Nr. 19 | Bydgoszcz, dnia 30 kwietnia 1930 r. | Rok 79

120
Zmiana godzin urzędowania.

Z dniem 1 maja br. ustalam godziny urzędowania dla Starostwa, Wydziału Powiatowego, Powiatowej Kasy Komunalnej i Komunalnej Kasy Oszczędności oraz wszystkich wójtostw, od godziny 7,30 do 14,30, a w soboty do godziny 13-tej.

Bydgoszcz, dnia 26 kwietnia 1930.

Starosta Powiatowy
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 3996/30 ST. I.

121
Uchwała
Sejmiku Powiatowego

w przedmiocie opłat powiatowych za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa wraz z badaniem co do włośni, obowiązująca na obszarze powiatu bydgoskiego z wyjątkiem obszarów, podlegających obowiązkowi uboju zwierząt rzeźnych w rzeźniach publicznych.

Na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 31 grndnia 1928 r. o obwodach urzędowego badania i postępowania z badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. nr. 3 poz. 31) wydanego do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P: nr. 38 poz 361) Sejmik Powiatowy ustanawia na obszarze powiatu bydgoskiego z wyjątkiem obszarów, podlegających obowiązkowi uboju zwierząt rzeźnych w rzeźniach publicznych, następujące opłaty za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa wraz z badaniem co do włośni.

§ 1.

Opłaty, pobierane przez powiatowy związek komunalny na pokrycie kosztów, związanych z przeprowadzeniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa dzielą się na 2 kategorje opłat:

a) opłaty za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa wraz z badaniem co do włośni oraz
b) opłaty za badanie, wykonane przez lekarza weterynaryjnego, przekraczające zakres działania oglądacza.

§ 2.

Opłaty, wymienione w § 1 lit. a) bez względu na odległość miejsca badania od miejsca zamieszkania badacza (oglądacza) każdego badanego zwierzęcia wynoszą:

L. p.	Gatunek zwierząt rzeźnych	Należytość pobierania od posiadacza zwierz. zł	Uwaga
1	Bydlę rogate wyjąwszy cieląt do 3-ch miesięcy,	6,—	
2	Cielę do 3-ch miesięcy owca lub koza,	2,50,—	
3	swinie:		
	a) badanie żywej sztuki rzeźnej wraz z badaniem mięsa i badaniem co do włośni,	3,50,—	
	b) badanie żywej sztuki rzeźnej wraz z badaniem mięsa bez badania co do włośni,	2 50,-	
	c) samo badanie co do włośni,	2,20,—	
4	jednokopytne (konie, osły, muły osłomuły.	7,—	

§ 3.

Posiadacz obowiązany jest do uiszczenia opłat, wymienionych w § 2 i wtedy, gdy wezwany oglądacz stwierdzi, że badanie przekracza zakres jego działania.

§ 4.

Kwoty, podane w § 2 należy pobierać jako opłatę za wykonanie badania każdej pierwszej sztuki, za równoczesnem zaś badaniem każdej następnej sztuki zwierząt tego samego posiadacza pobiera się 50% opłat.

§ 5.

Opłaty, o których mowa w poprzednich paragrafach pobiera się podwójnie:

a) jeżeli posiadacz zwierzęcia rzeźnego żąda zbadania w godzinach nocnych, tj. od godz. 8-mej wieczór do godziny 7-mej rano od 1 kwietnia do 30 września i od godziny 7-mej wieczór do godziny 8 mej rano od 1 października do 31 marca,

b) jeżeli na żądanie posiadacza zwierzęcia wykonywuje się badanie w niedzielę lub ustanowione święto,

c) jeśli posiadacz nie dostarczył zwierzęcia do zbadania w umówionym czasie lub odstąpił od zamiaru wykonania uboju,

d) jeżeli obój zwierzęcia zostanie tak opóźniony, że badanie może być wykonane dopiero po upływie godziny lub więcej od umówionego terminu.

§ 6.

Opłaty wymienione w § 1 lit. b), które pobiera się od posiadaczy zwierzęcia tylko w tym wypadku, jeżeli przed badaniem usunięto lub zamierzono lub poddano niedozwolonym manipulacjom części mięsa lub narządy ważne dla oceny mięsa **wynoszą** bez względu na gatunek zwierząt, za pierwsze badane zwierzę tego samego posiadacza 7,— zł, za każde zaś następne równocześnie badane 3,50,— zł, oraz zwrot kosztów podróży na zasadach, ustalonych przepisami o należnościach za podróże służbowe VII stopnia urzędników państwowych.

§ 7.

Opłaty, wymienione w powyższych paragrafach, posiadacz zwierzęcia winien uiścić za odpowiedniem pokwitowaniem badaczowi (oglądaczowi) bezpośrednio przed badaniem.

§ 8.

Powyższa taryfa opłat wchodzi w życie po zatwierdzeniu jej przez władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia w Orędowniku Urzędowym.

Bydgoszcz, dnia 22 lutego 1929 r.

Sejmik Powiatowy:

Przewodniczący (—) Dr. Bereta.

(—) Baier, (—) Birzyński, (—) Górski Józef, (—) Barlik, (—) Czaczka.

Uchwała Wydziału Powiatowego.

w przedmiocie wynagrodzeń, przysługujących organom urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa wraz z badaniem co do włośni obowiązująca na obszarze powiatu bydgoskiego z wyjątkiem obszarów podlegających obowiązkowi uboju zwierząt rzeźnych w rzeźniach publicznych.

Na podstawie §§ 20 i następnych rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 r. o obwodach urzędowego badania i postępowania z badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R P. nr. 3 poz. 31), wydanego do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. nr. 38 poz. 361) ustanawia się na obszarze powiatu bydgoskiego z wyjątkiem obszarów podlegających obowiązkowi uboju zwierząt rzeźnych w rzeźniach publicznych, następujące wynagrodzenia za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa wraz z badaniem co do włośni.

§ 1.

Badacz (lekarz wet.) i oglądacz otrzymuje wynagrodzenie za każde poszczególne badanie zwierząt rzeźnych i mięsa w wysokości równającej się opłatom, ustalonym w §§ 2, 3, 4 wzgl. 5 odnośnej taryfy opłat, obowiązującej na obszarze powiatu bydgoskiego, a pomniejszonym o 10%.

§ 2.

Za urzędowe badanie zwierząt rzeźnych i mięsa, przekraczające zakres działania oglądacza otrzymuje badacz (lekarz weterynaryjny) wynagrodzenie w wysokości ustalonej w § 6 wspomnianej odnośnej taryfy opłat.

§ 3.

Za sprawdzenie urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa otrzymuje badacz (lekarz weterynaryjny) wynagrodzenie w wysokości **7,—zł**, oraz zwrot kosztów podróży na zasadach ustalonych przepisami o należnościach za podróże służbowe VII stopnia urzędników państwowych.

§ 4.

Za **ponowne badanie** zwierząt rzeźnych i mięsa otrzymuje państwowy lekarz weterynaryjny wynagrodzenie w wysokości ustalonej w § 22 ustęp 2 rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 r. (Dz. U. R. P. nr. 3 poz. 31).

§ 5.

Należytości ustalone w §§ 3 i 4 ponosi posiadacz zwierzęcia badanego, oile **sprawdzenie** badania względnie **ponowne** badanie, dokonane na jego żądanie, potwierdziło wynik zakwestjonowanego badania względnie zakwestjonowanego sprawdzenia.

§ 6.

a) wynagrodzenie, przewidziane w § 1 niniejszej uchwały otrzymuje badacz (oglądacz) bezpośrednio od posiadacza zwierzęcia, wpłacając 10% z pobranych opłat **w Powiatowej Kasie Komunalnej do dnia 10 go każdego następnego miesiąca,**

b) wynagrodzenie przewidziane w §§ 2 i 3 niniejszej uchwały otrzymuje badacz (lekarz weterynaryjny) z Powiatowej Kasy Komunalnej z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 5 niniejszej uchwały, w których należytość pobrana od posiadacza zwierzęcia przez lekarza weterynaryjnego stanowi jego wynagrodzenie.

Bydgoszcz, dnia 18 lutego 1929 r.

Wydział Powiatowy:

Przewodniczący: (—) Dr. Bereta.

(—) Palędzki, (—) Łatka, ( ) Iwański

Zarządzenie.

Na podstawie art. 36, 37 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. nr. 94 poz. 747) łącznie z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 40 poz. 356) uzupełnionym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. nr. 13 poz. 97) oraz za zgodą Izby Wojewódzkiej zatwierdzam w myśl art 19 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22 go marca 1928 r. (Dz. U. R. P. nr. 38 poz. 361) uchwałę Sejmiku Powiatowego powiatu bydgoskiego z dnia 22 lutego 1929 r. w przedmiocie pobierania opłat na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa.

Poznań, dnia 13 marca 1930 r.

Wojewoda Poznański.

w z. (—) Dr. Typrowicz, wicewojewoda.

L. dz. 7410/29 III.

Bydgoszcz, dnia 8 kwietnia 1930 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 2365/30 ST. IV.

122

Zarządzenie Wojewody Poznańskiego w sprawie wiosennej ochrony ryb na rok 1930.

Na podstawie § 14 rozporządzenia policyjnego Pruskiego Ministerstwa Rolnictwa, Domen i Lasów z dnia 29 marca 1917 r. (M.-Bl. f. Landw. str. 153) ustalam wiosenną ochronę ryb na wodach otwartych na czas **od 20 kwietnia 6-tej godziny do 31 maja 6-tej godziny 1930 r.**

W czasie tym wolno na wodach otwartych wykonywać tylko rybołóstwo narzędziami t. zw. cichego połowu, stosownie do §§ 106 i 107 rozporządzenia wykonawczego z dnia 16-go marca 1918 r. (M.-Bl f. Landw. str. 52) do ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 r.

Stałe urządzenia rybackie w rozumieniu § 35 ustawy rybackiej winny być — na wodach otwartych — usunięte lub odstawione stosownie do postanowień § 108 cytowanej ustawy.

Winni przekroczenia powyższych postanowień podlegać będą ukaraniu po myśli § 128 ustawy rybackiej. Pozatem mogą ulec konfiskacie narzędzia, za pomocą których dopuszczono się wykroczenia.

Jednocześnie uchylam moje zarządzenie w tym przedmiocie z dnia 11 kwietnia 1929 r. l. dz. 11790/29 I (Poznański Dziennik Wojewódzki z dnia 27 kwietnia 1929 r. nr. 17, poz. 201).

Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem 20-go kwietnia 1930 r., godziny 6 rano.

Wojewoda (—) R. Raczyński.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Bydgoszcz, dnia 18 kwietnia 1930 r.

Starosta Powiatowy

w z. ( ) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 3628/30 IX.

123

Plaga gza bydła rogatego i jej zwalczanie.

Celem ulepszenia jakości surowca skórzanego, Ministerstwo Rolnictwa zwróciło uwagę na konieczność ustanowienia nadzoru nad zdejmowaniem skór i odpowiedniego ich magazynowania. Środki te jednak mogą nie osiągnąć zamierzonego celu w tych wypadkach, kiedy skóra obniżona jest w swej wartości już w chwili poddania zwierzęcia ubojowi. W szczególności może to mieć miejsce w razie uszkodzenia skóry przez poczwarki gza bydła rogatego.

Ze względu na duże znaczenie tej sprawy dla interesów ekonomicznych kraju, co nie może być obojętnem również dla rolników, tembardziej, że gzy powodują znaczne obniżenie wydajności mleka, polecam pp. Naczelnikom gmin i obszarów dworskich zapoznać rolników i hodowców bydła zamieszkałych w gminie o szkodach wyrządzonych przez poczwarki gza i tępieniu tychże w myśl pouczenia podanego poniżej.

W okolicach gdzie bydło rogate pasie się na pastwiskach, bywa ono napastowane przez muchę, zwaną gzem; poczwarki tej muchy powodują poważne szkody w skórach bydlęcych, które dotykają przedewszystkim rolnictwo, przemysł skórzany i rzeźnicki. Plaga ta może być stosunkowo małym nakładem kosztów i trudu usunięta; jeżeli wszyscy posiadacze stad bydła rogatego zje-

dnoczą się dla wspólnej walki przeciwko gzowi.

Mucha giez (samica). Tułów czarny, skrzydła brunatne. Owłosienie: na głowie i przedniej części klatki piersiowej czarne. Odwłok w przedniej części szary, w środkowej zaś czarny, a w tylnej części czerwono-żółty. Długość ciała 1,6 cm.

Zoologja. Giez bydła rogatego jest to mucha o długości 1,6 cm, ma nieco podobieństwa do pszczoły. W czasie od lipca do września mucha ta krąży (przeważnie w gorące i parne dni, w porze południowej) napastuje pasące się bydło i składa swe jajka na powierzchni ciała bydła rogatego. Bydło rozpoznaje swego nieprzyjaciela po brzęczeniu i usiłuje chronić się przed nim ucieczką, tj. „gzi się".

Z jajek muchy gza powstają poczwarki gza. Najmniejsze poczwarki gza spotyka się u zabitego bydła rogatego pod śluzówką przełyku, poza tem w mleczu kręgowym i w innych miejscach ciała. Po sześciu mniej-więcej miesiącach od czasu złożenia jajek spotyka się poczwarki w tkance łącznej podskórnej, gdzie dojrzewają. Poczwarki powstałe na skórze z jajek gza, przedostają się najpierw do jamy gębowej w ten sposób że bydło rogate samo je ze skóry zlizuje. Następnie poczwarki przewiercają przełyk i stąd przechodzą do tkanki łącznej podskórnej.

W skórze spotyka się je w miesiącach styczniu, lutym i marcu. Wywołują one miejscowe zgrubienie skóry albo t. zw. guzy gzie. Wymiar tych guzów powiększa się w miarę wzrostu poczwarki i dochodzi do wielkości orzecha włoskiego. Około tych guzów tkanka jest obrzmiała galaretowato. Po dojściu do stanu zupełnego dojrzewania poczwarki — z boku guzów zwykle tworzą się małe otworki w skórze, przez które sączy się ciecz. Poczwarka o wyglądzie białym, następnie brunatnym (do czarno-brunatnego) posiada 2,0 do 2,7 cm długości i 1,0 do 1,5 cm grubości. Poczwarka wyciska się poprzez wąski otwór w guzie skórnym, wypada na ziemię i przechodzi dalsze stadjum rozwoju w ziemi, jeżeli nie zostanie zdeptana, lub przez ptactwo zjedzona.

Z poczwarki w ciągu 28-30 dni wykształca się rozwinięty owad, który napastuje bydło na pastwisku. Końcowy rozwój poczwarki dokonywa się w czasie od końca kwietnia do początku lipca. Tam, gdzie rozpoczyna się wypęd bydła na pastwisko, rozpoczyna się także i składanie jajek. Na początku czerwca giez osiąga końcowe stadjum rozwoju. Owady mogą napastować bydło w każdym czasie, jednakże zwykle ma to miejsce w porze ciepłych dni. Przy utrzymaniu bydła w oborze poczwarki szybko giną w nawozie.

Szkody. Bydło rogate, napastowane przez gzy, niepokoi się bardzo, co może być przyczyną poważnych uszkodzeń; w tych warunkach daje się również zauważyć poważne zmniejszenie w wydajności mleka.

Pozatem poczwarki gza powodują poważne obniżenie wartości mięsa. W okolicy guzów podskórnych tworzą się galaretowate albo krwawo ropne wylewy, które wymagają często usunięcia większych części mięsa, jako niezdatnego do spożycia.

Największe jednak szkody powodowane są przez gza w skórze. W miejscach usadowienia się poczwarki gza w skórze tworzą się znaczne przedziurawienia.

Kilka poczwarek gza obniża poważnie wartość skóry z tego powodu, że usadawiają się one przeważnie na grzbiecie, względnie na lędźwiach i krzyżu. Uszkodzenie skóry przez poczwarki gza obniża jej wartość o 25%.

Zwalczanie. Jako zupełnie pewny środek przeciw szkodom, powodowanym przez gza należy uważać niszczenie poczwarek pod skórą, ponieważ przez ich zniszczenie uniemożliwia się rozwój dalszej generacji gza. Przy wykonaniu niszczenia należy uwzględnić, co następuje:

1. Właściwym momentem do usunięcia poczwarki jest chwila, gdy pasorzyt jeszcze nie osiągnął takiego rozwoju, żeby mógł wydostać się z guzów podskórnych i jeżeli przytem potworzyły się małe otworki w guzach i poczwarki dadzą się wycisnąć albo usunąć za pomocą odpowiednich narzędzi.

Wobec tego usuwanie poczwarek musi być stosowane w czasie od końca kwietnia do początku maja — przed wypędzeniem bydła na pastwisko. Należy koniecznie zwracać uwagę na to, ażeby bydło rogate przed wypędzeniem z obory na pastwisko wolne było od poczwarek gza. U bydła, które przez całe lato pozostaje w oborze, czynić tego nie potrzeba.

2. Usuwanie poczwarek wykonywa się w następujący sposób: poczwarki znajdujące się w większych guzach, należy wycisnąć za pomocą palców. Jeżeli to nie da się wykonać z powodu niedostatecznego rozwoju pasożytów należy wprowadzić do otworu szpilkę i nakłuć poczwarkę, której czarno wyglądający odwłok zwykle ukazuje się w otworze guza. Wskutek tego zabiegu wypływa zawartość poczwarki. Dopomaga się temu zabiegowi przez silny ucisk guza zapomocą palców. Poczwarki które nie dadzą się w ten sposób usunąć — następnie obumierają albo giną wskutek nakłucia.

Do nakłucia i równoczesnego wydobycia z guza poczwarki gza posługiwać się można szpilką, posiadającą haczyk na wzór szydełka

do robót ręcznych. Pozatem do wykonania tego zabiegu polecane są też specjalne szczypce. Jednak posługiwanie się temi szczypcami wymaga pewnej wprawy. Usuwanie poczwarek gza zapomocą nacięcia guza należy unikać, zabieg ten w razie potrzeby może być wykonany tylko przez lekarza weterynaryjnego.

W czasie wypędzania bydła na pastwisko należy w pewnych odstępach czasu (najmniej co 14 dni) dokładnie każdą sztukę zbadać, przytem poczwarki rozwijające się stopniowo usuwać w sposób, wyżej wskazany. Jeżeli na pastwisku albo w jego pobliżu znajduje się obora lub stadowisko dla postoju bydła wskazane jest przeprowadzanie usuwania poczwarek gza w tych miejscach. Zabieg usuwania poczwarek z pod skóry może łatwo być wykonany przez właściciela lub służbę zajętą uprzątaniem bydła.

3. Historja rozwoju gza poucza, że gospodarze ograniczający się w walce z tym szkodnikiem tylko do swojej obory, nie osiągają pożądanych wyników.

Tylko przez łączne, energiczne postępowanie wszystkich posiadaczy bydła w dotkniętej okolicy można osiągnąć skuteczne wyniki. Z tego powodu wskazane jest, ażeby zrzeszenia posiadaczy bydła, gminy albo sejmiki ujęły tę sprawę w swoje ręce i ażeby we właściwy sposób rok rocznie na wiosnę przeprowadzały usuwanie poczwarek gza.

Bydgoszcz, dnia 19 kwietnia 1930 r.

Starosta Powiatowy
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 3326/30 ST. V.

124

Przestrzeganie przepisów ogniowych w lasach.

Ze wszech stron dochodzą skargi na nieostrożne obchodzenie się ludności z ogniem w lasach państwowych. Wobec tego zwracam ponownie uwagę na obowiązujące dotąd przepisy ustawy polnej i leśnej z dnia 1 kwietnia 1880 r. (Zbiór ustaw str. 230), które brzmią:

§ 32.

Grzywną do stu pięćdziesięciu złotych albo aresztem karany będzie ten, kto poza przypadkami, przewidzianemi w § 308 Ust. Kar., wypala własne torfowiska, wrzos lub kępiny pod gołem niebem bez uprzedniego doniesienia o tem miejscowej władzy policyjnej lub miejscowej zwierzchności, albo też nie zachowuje środków ostrożności, nakazanych przez policję, odnośnie do takiego wypalania.

§ 44.

Grzywną do pięćdziesięciu złotych albo aresztem do czternastu dni karany będzie ten kto:

1. wchodzi do lasu, albo zbliża się doń w sposób niebezpieczny z nieosłoniętym ogniem lub światłem;
2. upuszcza w lesie, rozrzuca lub nieostrożnie obchodzi się z palącemi lub tlącemi się przedmiotami;
3. poza wypadkami przewidzianemi § 368 l. 6 Ust. Kar., rozpala ogień w lesie albo w niebezpiecznej jego bliskości pod gołem niebem bez zezwolenia miejscowego sołtysa, w którego okręgu las leży, zaś w lasach państwowych bez zezwolenia właściwego leśniczego, albo też nie dopełnienia obowiązku co do należytego dozorowania lub zagaszenia ognia rozpalonego za właściwem zezwoleniem;
4. poza wypadkami, przewidzianemi w § 360 l. 10 Ust. Kar., będąc wezwany podczas pożarów leśnych do pomocy przez władzę policyjną, sołtysa, lub jego zastępcę, albo przez właściciela lasu lub leśniczego, wezwaniu temu nie jest posłuszny, mimo, że bez poważnego uszczerbku dla siebie mógł był wezwaniu zadość uczynić.

§ 45.

Grzywną do stu pięćdziesięciu złotych albo aresztem karany będzie ten, kto w lesie albo w niebezpiecznej bliskości jego:

1. bez pozwolenia sołtysa, w którego okręgu las leży, zaś w lasach państwowych bez zezwolenia właściwego leśniczego, ustawia stosy węglarskie;
2. zapala stosy węglarskie, nie doniósłszy o tem sołtysowi, a w lasach państwowych leśniczemu;
3. nie dozoruje palących się stosów węglarskich;
4. wydobywa lub wywozi węgle ze stosów węglarskich, nie ugasiwszy ich wprzódy.

§ 46.

Grzywną od dziesięciu do stu pięćdziesięciu złotych albo aresztem karany będzie ten, kto narusza wydane zarządzenia policyjne w przedmiocie wypalania powierzchni leśnej, spalania leżących lub nagromadzonych podścielisk tudzież osmalania ogrodzeń darniowych.

§ 47.

Kto w okolicy obszaru leśnego, zawierającego powyżej stu hektarów nieprzerwanej powierzchni, pragnie w promieniu siedemdziesięciu pięciu metrów urządzić ognisko, winien wyjednać zezwolenie tej władzy, która do wydawania pozwoleń na wznoszenie ognisk jest powołaną. Przed doręczeniem zezwolenia, policja nie powinna zezwolić na budowę.

§ 51.

Kto przed uzyskaniem przepisanego zezwolenia przystąpi do urządzenia ogniska, karany będzie grzywną do stu pięćdziesięciu

złotych lub aresztem. Władza (§ 47) może również wstrzymać dalsze prowadzenie budowy i nakazać usunięcie dokonanej budowy.

W myśl § 14 rozporządzenia policyjnego z dnia 22 marca 1914 (Dziennik Urzęd. nr. 13) muszą stogi zboża, słomy, siana i roślin oleistych oddalone być od lasów wszelkiego rodzaju conajmniej 80 metrów.

Winni wypalania kosodrzewiny albo pozbawiania jej gałęzi, pędów, pączków i igieł będą na zasadzie art. 39 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 go czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów, niestanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. nr. 57 poz 504) karani grzywną w wysokości 10,— zł za każdy ar gruntu, na którym nastąpiło wypalenie kosodrzewiny, albo pozbawienie jej gałęzi, pędów, pączków, igieł, lub aresztem do 4 tygodni.

Kto umyślnie podpala lasy, ulega w myśl § 308 kodeksu karnego karze ciężkiego więzienia do lat dziesięciu. Kto z niedbalstwa wywołuje pożar w lesie, ulega karze więzienia do roku lub grzywnie do dziewięciu tysięcy złotych, a jeżeli pożar spowodował śmierć człowieka, karze więzienia od miesiąca do lat trzech.

Grzywnie do 60,— zł albo karze aresztu do dni czterdziestu ulega, kto roznieca ogień na niebezpiecznych miejscach w lasach lub łąkach stepowych, albo w niebezpiecznem sąsiedztwie budynków lub łatwozapalnych rzeczy (§ 368[6] kodeksu karnego).

Grzywnie do sto pięćdziesiąt złotych albo karze aresztu ulega, kto wezwany o pomoc przez władzę policyjną albo jej zastępców w razie nieszczęśliwych wypadków, powszechnego niebezpieczeństwa albo klęski nie czyni zadość wezwaniu, jakkolwiek bez poważnego niebezpieczeństwa dla siebie mógł wezwanie wykonać (§ 360[10] kodeksu karnego).

Panów Burmistrzów i Wójtów proszę powyższe obwieszczenie podać do wiadomości ogółu i wezwać ludność do ścisłego przestrzegania przepisów ogniowo leśnych. Posterunkom Policji Państwowej polecam czuwać nad ścisłem przestrzeganiem tych przepisów, a przeciw osobom, które nie stosują się do nich i narażają Skarb Państwa na straty wielkie, skierować akt oskarżenia do Sądów Powiatowych wzgl. o ile chodzi o poważniejsze występki, doniesienie do Prokuratury Sądu Okręgowego.

Bydgoszcz, dnia 10 kwietnia 1930 r.

Starosta Powiatowy
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 3110/30 ST. VI.

125
Wyłudzanie wsparć.

Poniżej podaję spis osób, wyłudzających zapomogi, których gmina przynależności nie zwraca.

L. b.	Nazwisko i imię	Wiek względnie data urodzenia	Gmina przynależności
1	Bieńkowski Kazimierz	5. 2. 1906.	Mystkowo gm. Strożęcin pow. Płońsk (Warszawa)
2	Borzecki Alojzy	27. 4. 1913	Tarnowo (Kraków)
3	Bobesiuk Stefan	1913	Nowy Rogowiec pow. Zbaraż (Tarnopol)
4	Baraniecki Tomasz	1896	Popowice pow. Przemyśl (Lwów)
5	Bednarzewski Jan	1862	Parczewo (Lublin)
6	Gałuszka Bronisław	1892	Twierdza pow. Mościska (Lwów)
7	Gałuszka Walerjan	1903	„ „ „ „
8	Kwiatkowski Stanisław	—	Przedecz-Włocławek (Warszawa)
9	Kozan Stefan	1894	Biała (Tarnopol)
10	Łoza Michał	1904	Kosienice pow. Przemyśl (Lwów)
11	Pawełek Antoni	1895	Żywiec (Kraków)
12	Powierza Wacław	—	Kraków. Podaje się fałszywie za ucznia akademji sztuk pięknych.
13	Repich Feliks	1897	Łętownia pow. Przemyśl (Lwów)
14	Sacharowicz Teodor	5. 10. 1893	Poznań
15	Szarzyński Tadeusz	5. 11. 1908	Poznań
16	Szeliga Franciszek	1888	Ostrów pow. Bocheński (Kraków)
17	Utynkowicz Łukasz	1908	Witkowo Nowe pow. Radziechów (Tarnopol)

Bydgoszcz, dnia 16 kwietnia 1930 r.

L. dz. 2586/30 IV.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

126

Zwalczanie przestępczości.

Wzmagająca się w ostatnim czasie przestępczość nakłada na organa Policji Państwowej, władze bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz na władze administracji ogólnej obowiązek wytężenia wszystkich sił i użycia wszelkich stojących do dyspozycji środków celem podjęcia skutecznej walki z zbrodniczością wogóle. W walce tej obronnej winno wziąć jaknajszerszy współudział Społeczeństwo nasze. Cenne wprost usługi może Społeczeństwo oddać urzędom i władzom przy wykryciu zbrodni i większych przestępstw jak morderstw, rozboju, podpalenia, włamań, zgwałceń itp. przez bezzwłoczne informowanie władz o zamierzanych i dokonanych zbrodniach. Dla tego też ustawa karna nakłada na każdego obywatela obowiązek doniesienia na czas władzy lub osobie, zagrożonej zbrodnią o zamyśle zbrodni.

Przepis ten brzmi:

§ 139. Kto otrzymuje wiarogodną wiadomość o zamiarze zdrady kraju, zbrodni menniczej, morderstwa, rozboju, uprowadzenia człowieka, lub zbrodni grożącej ogółowi w chwili, gdy można zbrodni zapobiec a zaniecha donieść o tem na czas władzy lub osobie, zagrożonej tą zbrodnią ulega, jeżeli zbrodnię tę lub karalne usiłowanie jej popełniano, karze więzienia.

Społeczeństwo samo winno pozatem ochronić się przed skutkami zbrodniczej działalności przez zachowywanie daleko idącej ostrożności w stosunku do osób nieznanych a wałęsających się w danej okolicy niejednokrotnie dla zbadania terenu przez baczne obserwowanie tego rodzaju podejrzanych osób, utrudnianie względnie niedozwalanie na wstęp do mieszkań i w obręb zabudowań, zaopatrzenie drzwi i okień w dobre zamknięcia, elektryczne urządzenia alarmowe, dzwonki itp. zawiadomienie patrolujących organów Policji Państwowej względnie najbliżej położonych posterunków Policji Państwowej o swych spostrzeżeniach i podejrzeniach, jednakże bez zwrócenia uwagi podejrzanych i nie stracenia ich z oczu.

Gminy oraz większe objekty gospodarcze i przemysłowe winny utrzymywać stałych stróżów, godnych zaufania i odznaczających się trzeźwością i czujnością.

Panów burmistrzów i wójtów oraz sołtysów i naczelników obszarów dworskich proszę o uświadomienie ogółu w myśl powyższych wskazówek. Mam nadzieję, że przy gorliwem poparciu organów władz, przez Społeczeństwo w walce z przestępczością zmniejszy się ilość przestępstw i zbrodni z korzyścią dla dobra ogólnego, dla dobra Państwa i Społeczeństwa.

Bydgoszcz, dnia 29 kwietnia 1930 r.

Starosta Powiatowy
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

127

Ogłoszenie.

Z dniem 3 maja br. otwieram odcinek nowozbudowanej szosy pomiędzy Salnem a Wierzchucinem dla ruchu publicznego.

Tem samem stwarza się nowe połączenie pomiędzy Wierzchucinem i Koronowem dwóch istniejących już dróg umocnionych, mianowicie powiatowej z Bydgoszczy przez Wojnowo-Wierzchucin do Sępólna z wojewódzką z Bydgoszczy przez Koronowo do Sępólna.

Pp. Burmistrzom i Wójtom polecam ogłosić powyższe w gminach w sposób zwykle praktykowany.

Bydgoszcz, dnia 29 kwietnia 1930 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 1397/30 ZD.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Bądźmy sami stróżami bezpieczeństwa!

Walka z przestępczością — to egzamin dojrzałości społecznej.

(J) Osobnik w granatowym mundurze, przy szabli, z rewolwerem u boku, karnie dozorujący bezpieczeństwa publicznego — to postrach dla każdego złoczyńcy.

Tenże osobnik dla szerokiego ogółu poczciwych obywateli — to nasz najbliższy sojusznik, którego rolę winniśmy oceniać według najprzychylniejszej oceny.

Pełni służbę nie po to, aby nas trapić, lecz dla tego, bo jest organem wykonawczym władz bezpieczeństwa publicznego, które jest niczem innem jak świadczeniem organizacji państwowej i samorządowej wobec praw obywatela.

Kto sobie nie uzmysławia roli policjanta — ten nie może rościć sobie pretensji do dojrzałości społecznej.

Polski policjant — to nie żaden wrogi nam „polizist,“ ani „gorodowoj,“ a taka sama jednostka społeczna, będąca na służbie pracy.

A ileż to dzisiaj jeszcze obserwuje się wypadków bierności społecznej wobec wykonywanych przez policjanta funkcyj bezpieczeństwa? Niejeden złodziej i bandyta zdołał w tłumie gapiów wymknąć się z rąk osamotnionego policjanta, lub niejednego najbezczelniej w świecie na oczach publiczności odbiła banda drabów.

Mało i tego. Nieraz dochodzi do krwawej rozprawy szumowin społecznych z interwenjującym policjantem, a publiczność bynajmniej nie bierze go w obronę.

Otóż to wszystko świadczy tylko o braku dojrzałości społecznej.

Ale na tem nie kończy się jeszcze sprawa.

Walka z przestępczością rozpościera się na cały szereg okoliczności, w których należy współdziałać z organami bezpieczeństwa publicznego. Wszelkiej bierności należy się wyzbyć dla naszego wspólnego dobra.

I tak wobec nieznanych osób wałęsających się w danym domu lub okolicy niejednokrotnie dla zbadania terenu do prowadzenia zbrodniczej działalności, należy zachować ostrożność, a realne podejrzenia wobec nich powinno się natychmiast donieść patrolującym organom policji lub najbliżej położonym posterunkom.

Nie mówiąc już o konieczności zaopatrywania drzwi i okien domów w dobre zamki, ustanowienia stróżów, strzegących większych objektów gospodarczych, czy to w obrębie gmin miejskich czy wiejskich, należy współżyć z sąsiadami we wzajemnej ochronie przed złodziejami itd.

Odnosi się to specjalnie do wypadków dłuższego opuszczania domów, jak wyjazdy na kuracje itd.

Poza tem dla zapobieżenia wypadków i nieszczęść winno się ściśle przestrzegać obowiązujących przepisów, które przecież podyktowane zostały koniecznością ładu i porządku, a nie dla udręki.

Tak samo chyba nie potrzeba specjalnie nadmieniać, że w akcji zwalczania handlu żywym towarem i klęski pożarów, przez pouczanie nieuświadomionych i współdziałanie z czynnikami powołanymi nie powinno nikogo zabraknąć.

Jeżeli każdy z obywateli przestrzegać będzie tych elementarnych zasad społecznego współżycia, jeżeli na policjanta patrzeć będzie jako na swego sprzymieżeńca a nie intruza, jeżeli będzie się tak samo czuł odpowiedzialnym za bezpieczeństwo publiczne, wówczas nasza zbiorowa miara dojrzałości społecznej wzrośnie do norm wskazanych świata cywilizacji.

Województwo Poznańskie.

Państw. Nadleśn. Stronno

poczta Koronowo, powiat Bydgoszcz

wydzierżawi przez submisję 764

prawo rybołóstwa na jeziorze Biała,

położone w leśnictwie Biała, oddz. 79 d, i 98 i, o powierzchni 12,74 ha na lat 12 to jest od 1 kwietnia 1930 do 31 marca 1942 roku. Pisemne oferty w zapieczętowanych kopertach zaopatrzone w napis „Submisja na jezioro" należy nadsyłać do kancelarji Nadleśnictwa Stronno do dnia 3 czerwca 1930 r., godz. 14-tej, poczem nastąpi otwarcie ofert.

W ofercie winien oferent oświadczyć, że zgadza się na warunki dzierżawne, które są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie.

Wysokość rocznego czynszu dzierżawnego należy oznaczyć w złotych w złocie za każdy ha powierzchni jeziora.

Zatwierdzenie ofert zastrzega sobie Dyrekcja Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

Oferty nieodpowiadające warunkom nie będą uwzględnione.

Nadleśniczy Państwowy.

Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.
Za dział nieurzędowy odpowiedzialny A. Mamach w Bydgoszczy.